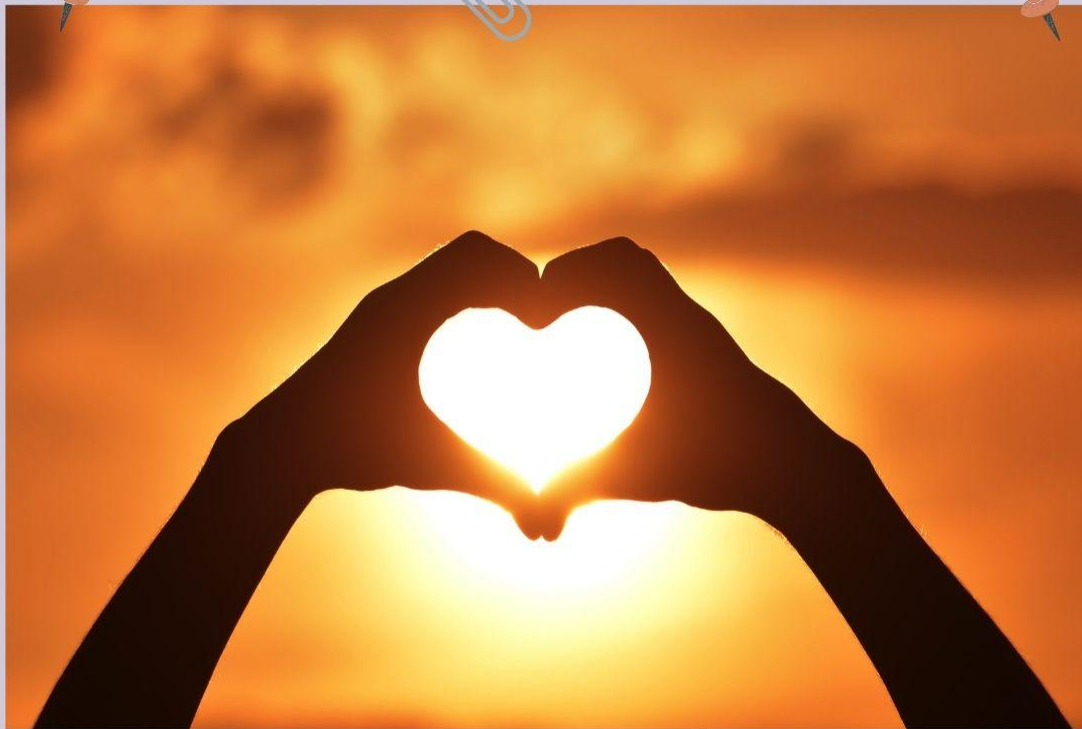

Muistikirja

Tähän muistikirjaan on koottu hankekehittämisen matkan varrelta tuotoksia, oivalluksia, yksityiskohtia ja tärkeitä huomioon otettavia asioita.

Mitä kaikkea erityistä on hyvä muistaa uuden haittoja vähentävän palvelukokonaisuuden yhteydessä...

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Suomen
kestävän kasvun
ohjelma
Finlands program för
hållbar tillväxt

varha
Varsinais-Suomen
hyvinvointialue
Egentliga Finlands
välfärdsområde

Palvelut

Päiväkeskus

Terveysneuvonta

**Varhan
päihdepalveluiden
haittoja vähentävä
palvelukokonaisuus**

**Etsivä
sosiaalityö**

**Päihdehoidon
monimuotoiset
palvelut**

Toteuttamistavat

Muistilista palvelun tarpeesta....

**Päiväkeskus
päihdetyön
erityisenä
palveluna**

**Palvelun tulee mahdollistaa
päiväaikainen suoja tiloissa, jossa
henkilöllä on mahdollisuus ruokailla,
peseytyä ja levätä:**

- Ilmainen lämmin ruoka + kahvi/ tee tarjolla
- Pyykinpesu mahdollisuus+ pyykinpesu aine
- Suihku+ hygieniavälineet- ja aineet
- Lukollinen lokero tavaroille
- Tietokone asiakaskäytössä
- Lepo mahdollisuus
- Lisäksi voi olla: lahjoitusruokaa ja lahjoitusvaatteita jaossa

Etsivä sosiaalityö

Muistilista palvelun tarpeesta....

Etsivän työn tavoitteena on tunnistaa ja löytää tuen tarpeessa olevia henkilöitä ja ohjata heitä tarkoituksenmukaisten palvelujen ja hoidon piiriin.

Etsivällä työllä tarkoitetaan sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin tapahtuvaa erilaisiin tiloihin, alueille tai tilaisuuksiin jalkautuvaa työtä

Tarpeet:

- Asiakkaat kadoksissa/ Asiakaskuntaa on paljon "piilossa", joita palvelut eivät tavoita
- Alueellinen haasteellisuus/ välimatkat/ Pitkät välimatkat
- Paljon pieniä entisiä kuntakeskuksia, joissa paljon käyttäjiä/palveluiden ulkopuolella olevia henkilöitä
- Huonot kulkuyhteydet/-paikallisliikenne
- Palvelut keskittyneet (ja keskittyvät tulevaisuudessa vielä enemmän)
- Kelan vuokranormit laskee- edullisia asuntoja tulee löytää- edulliset asunnot haja-asutus alueilla
- Etsivälle sosiaalityölle on nähty tarve
- Kiinni pitävä työote, työntekijän tulee muistaa asiakkaat ja tavoitella heitä, jos ovat pudonneet palveluista
- Etsivää työtä, lähityötä, kotiin vietävää
- jalkautuminen liikkuvalla yksiköllä olemassa olevaan toimintaan
- Onko mahdollisuutta digipalvelujen hyödyntämiseen, kuten matalan kynnyksen neuvonta: chat-palvelu, puhelin, jopa kokemusasiantuntija tai vertainen vastaamassa

Sosiaali- ja
terveysneuvonta

Muistilista palvelun tarpeesta....

Terveysneuvonta

Terveysneuvonnan tavoitteena on:

1. Ennaltaehkäistä ja vähentää tartuntatauteja sekä estää niiden leviämistä
2. Ennaltaehkäistä huumeiden pistokäyttöön liittyviä muita terveyshaittoja.
3. Palvelujärjestelmästä tippuneet asiakkaat palveluiden piiriin

Tarpeet:

Puhtaiden pistovälineiden vaihto ja jakelu
Testaukset (hiv- ja C-hepatiitti, seksitaudit)
Rokotukset: A- ja B-hepatiitti, jäykkäkouristus,
influenssa- ja koronarokotteet
Tartuntatautien hoito
Seksuaalineuvonta

Muita palveluita ovat esimerkiksi:

Terveystenhoito
Palveluohjaus
Tiedon jakaminen, ohjaus ja neuvonta (esim.
yliannostustietoisuuden lisääminen)
Vertaistoiminta

Sosiaali- ja
terveysneuvonta

Sote
kivijalkapiste

Päihdehoidon monimuotoiset palvelut

Muistilista palvelun tarpeesta....

Monimuotoisuudella tarkoitetaan muun muassa liikkuvia ja kotiin ja muihin potilaan arkiympäristöihin vietäviä palveluja, jotka soveltuvat osalle potilaista paremmin kuin perinteinen vastaanotto toiminta.

Tarpeet:

Terveydenhuollon monimuotoisesti toteutettavalla päihdehoidolla tavoitellaan päihteisiin ja riippuvuuksiin liittyviä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä koskevan ohjaukseen ja neuvontaan, päihdehäiriöiden ja muiden riippuvuushäiriöiden ehkäisemiseen, tutkimukseen ja hoitoon monimuotoisina palveluina.

Sosiaali- ja
terveysneuvonta

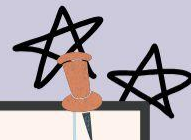

SOTE

Sote
kivijalkapiste

Muistilista haittoja vähentävä viitekehyksen merkityksellisuudesta

Mistä tässä palvelukokonaisuudessa on kyse ja mistä ei ole kyse

Etsivä sosiaalityö ei ole sama kuin...

- Kotikäynnit
- Ilmoitusten käsittelyyn liittyvät kotikäynnit
- Jalkautuminen asiakkuudessa olevan asiakkaan kotiin tai asiakkaan kanssa palveluihin
- Terveydenhuollon ammattilaisen tekemää kotikäyntityötä

Päiväkeskus ei ole sama kuin...

- Työikäisten palvelutehtävän ohjaus ja neuvonta
- Yhteisösosiaalityön kohtaamispaikat, yhteiset olohuoneet esim. Olkkari toiminta
- Ryhmätoiminnot
- Sosiaalinen kuntoutus
- Avoimet ovet ja ns. open door ei ole ryhmätoimintaa

Sosiaaliohjaus ei ole sama kuin...

- terveydenhuollon ammattilaisen antama ohjaus ja neuvonta
- Ainoastaan toimistossa/ virastossa toteutettavaa sosiaaliohjausta vaan sitä voi toteuttaa myös muualla, haittoja vähentävällä työotteella

Terveysneuvonta ei ole sama kuin...

- Pelkkää välineiden vaihtoa
- Vain vastaanotolla tehtävää työtä

Monimuotoisesti toteutettavat terveydenhuollon palvelut eivät ole sama kuin...

- Vain vastaanotolla tai kotikäynneillä tehtävää työtä
- Digi- ja etäpalvelut

Kokemusasiantuntijuus ei ole sama kuin...

- Asiakkaiden hyödyntäminen tai asiakkaiden keskinäinen vertaistuki
- Vertaistuen suunnitelmallinen hyödyntäminen

Anonyymiteetti ei tarkoita samaa kuin...

- työntekijöiden vaihtolovelvollisuus
- Työntekijöiden kaksoisroolit riski
- Kivijalkatoiminnan sijainti muiden sote-palveluiden yhteydessä riski

Työotteen muistilista

Haittoja vähentävä työote:

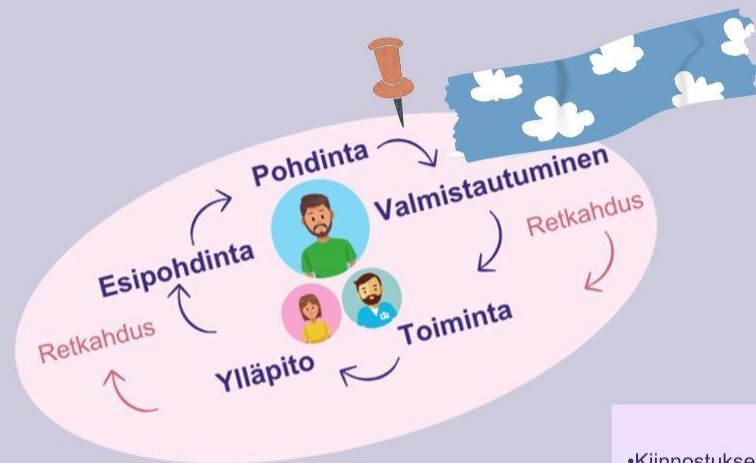
- Myötätuntoinen ja ei-tuomitseva kohtaaminen
- Erinomaiset vuorovaikutustaidot
- Kokonaisuus vaatii spesifiä osaamista ja vahvaa ammatillisuutta
- Perinteinen hoitava ajatus pystyttävä jättämään, asiakaskeskeisyys merkittävässä roolissa -> työskentely asiakkaan ehdoilla
- Oleellista ymmärtää, millä tasolla asioista keskustellaan (työntekijän vs asiakkaan tavoite)
- Muutosvaihemalli ja toipumisorientaatio- tukee työtä
- Vaatii työntekijältä asiakassegmentin vahvaa ymmärtämistä
- Vaatii erityisosaamista mm. Yliannostuksen tunnistaminen ja hoito, Pistospaikkaohjaus, Tartuntatautityön osaaminen, kriisityö, sosiaaliturvan hallinta, laajat verkostot ja verkostotyön taidot

Työotteen turvaaminen:

- Monialainen esihenkilötyö
- varha tasoiset ohjeet ja palvelukuvaukset
- yhteiset työnohjaukset
- haittoja vähentävän tiimin työntekijöiden tapaamiset
- yhteiset koulutukset ja kehy päivät jne,

Muistilista muutosvaihetietoisien työskentelyn huomioimisesta

Esipohdinta

”Minulla oli epäilyksiä ja virheellisiä uskomuksia paljon”

”Ensin luottamus syntyy yhteen työntekijään, sitten toiseen”

Asiakas

Pohdinta

”Kaipasin kädestä pitämistä ja henkistä tukea: itse ei kyennyt välttämättä mihinkään, apua tarvitsi tosi pienienkin asioiden kanssa.”

- Kiinnostuksen herättely, houkuttelu, avun tarjoaminen, tutustuminen
- Sitouttaminen palveluntarjoajaan ei vielä hoitoon/palveluun
- Joustava ja matalakynnys
- Positiivinen palaute, kannustus, kiittäminen
- Haittojen vähentäminen ja välttäminen
- Huolenpito
- Tarpeita voivat olla: läheisten tukeminen, seuranta, arviointi, kriisiapu, sosiaali- ja terveysneuvonta, konkreettinen tuki kuten tuki etuuksien hakemiseen, taloudellinen tuki, ruoka, vaatetus, asunnon järjestäminen.
- Tarkastellaan toimintakyvyn ja elämänlaadun kehittymistä.

Työntekijät

- Tavoitellaan hoitoon/ palveluihin kiinnittymistä
- Asiakkaan oman motivaation rakentaminen
- Asiakkaan pystyvyyden tunteen rakentaminen- usko tulevaisuuteen ja omiin voimavaroihin
- Hyötyjen ja haittojen tarkasteleminen
- Motivoiva haastattelu, psykoedukaatio, jalkautuminen
- Hitaasti kiihrettien – maltilla odottaen.

Muistilista anonyymiteetin turvaamiseen...

Anonyymiteetin turvaaminen:

- Arvioitava koituuko asiakkaalle haittaa
- vältettävä työntekijöiden eturistiriitaa

Asiointi mahdollista anonyyminä:

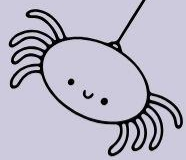
- Tiettyjen asioiden hoitaminen vaatii kuitenkin nimellä asiointia esim. kela asioiden hoitaminen, rokotusten antaminen
- Asiakas kertoo mitä haluaa- periaatetta kunnioitetaan

Anonyymi asiointi on mahdollista muussa kuin kirjaamista vaativissa (mm. rokotukset)

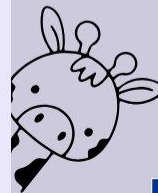
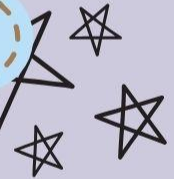
- Asiakkaalla mahdollisuus valita anonyymiteetin taso (nimimerkki, nimi, hlötunnus)

Työntekijöiden kaksoisrooli:

- Salossa pystytään välttämään, Uudessakaupungissa ei (aukiolo lyhyt)
- Saloon rekrytään sairaanhoitaja, Uudessakaupungissa nimetty työntekijä tähän

ANONYYMITEETTI =
nimettömyys tai
tuntemattomaksi jääminen

Muistilista sosiaalihuoltoon...

Varhan työikäisten palveluiden, mielenterveys- ja päihdetyön, päihde- ja riippuvuustyön erityisten palveluiden shl § 24b päiväkeskuspalvelua ja/ tai shl 7a syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä.

Sosiaaliohjaaja: toimii sosiaalihuollon asiantuntijana monialaisessa tiimissä.

- Sosiaaliohjaaja vastaa yksikössä annettavasta sosiaaliohjauksesta, jonka **tavoitteena on hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen vahvistamalla elämänhallintaa ja toimintakykyä.**
- Koordinoi sosiaalihuollon työn osuutta ja vastaa yhteistyöstä ja toimii työparina sosiaalihuoltoon (mm. soitu, suunnitelmallinen työ)
- Sosiaaliohjaaja tarjoaa **psykososiaalista tukea, ohjausta ja neuvontaa** erilaisiin elämänhallinnan haasteisiin esimerkiksi talouteen, asumiseen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyen.
- Virkavastuussa
- Kelmu ym. Oikeudet
- Tarvittaessa kirjaaminen
- Haittoja vähentävä työote: matalan kynnyksen kohtaaminen, kriisitilanteiden selvittely
- Psykososiaalinen tuki muutosvaihemallin mukaisesti, painottuen esipohdinta ja pohdinta vaiheisiin

Huomioidaan sosiaalihuollon työnjako ohjeistus

- Uudet asiakkaat Soihtuun
 - Sosiaaliohjaaja voi toimia soihtun työparina PTA työskentelyssä
 - Asiakkuudessa olevat asiakkaat
 - Sosiaaliohjaaja voi toimia vastuutyöntekijän työparina / ohjata omalle vastuutyöntekijälle
- Yhteistyö**
- Etsivä nuorisotyö, srk:t, kolmas sektori
 - Poliisi ("herrasmies sopimus")

Etsivätyö/ jalkautuminen

- Työntekijöiden jalkautuminen sosiaalihuollon kohtaamispaikkoihin (työikäisten palveluiden kohtaamispaikat), jotka päihde- ja riippuvuustyön erityisten palveluiden shl § 24b päiväkeskuspalvelua ja/ tai shl 7a syrjäytymistä vähentävää etsivää työtä.
- Alueelliset tarpeet huomioitava etsivässä työssä
- Virtuaalikanavien hyödyntäminen ja etsivän työn tekeminen virtuaalisesti, helposti tavoitettavissa (työntekijöiden some-profiili, mainostaminen, tor verkko jne)

Muistilista terveydenhuoltoon....

Terveysneuvonta

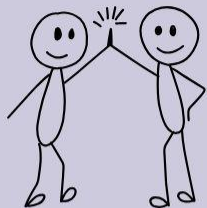
- Jalkautuminen oleellisessa roolissa

Resurssi

- Työntekijä (sh) sijoittuu oman alueen riippuvuustiimiin
- Tieto alueen päihdepalveluista
- Lääkäriresurssi/ lääkärikontaktin saaminen

- ### Matalan kynnyksen päihdehoidon vo
- Pistospaikkatarkistus
 - Mahdollisuus antaa rokotteet
 - Seksuaalineuvonta tärkeänä osana

Muistilista kokemusasiantuntijuuden ja vertaistuen hyödyntämiseen...

Vanhoiden asiakkaiden hyödyntäminen

- Ymmärrystä tunteen palolla
- Vertaisia omista asiakkaista
- Luovat turvallisuutta

Vertaisuus

- Pienet tehtävät
- Tuo kaverin mukaan toimintaan

Kokemusasiantuntijoiden ja vertaisten hyödyntäminen- näiden kahden erottaminen ja hyödyntäminen oikealla tavalla

- Toimisivat työntekijöiden työparina, apuna, tehden kevyitä "talon töitä", Uudessa palvelussa tueksi kehitystyöhön

Lisää turvallisuutta!!
Ylläpitää turvallisuutta

Osaksi edistämään
asiakkaan omaa toipumista

Pohdittavaa:

palkka, palkkio (ruoka, karkkipussi jne.) käytännöt riippuen "työtehtävistä", työtoiminnan/ sosiaalisen kuntoutuksen/ vammaisten henkilöiden työtoiminnan hyödyntäminen- työtoiminnan liittäminen asiakkaan toipumisprosessiin

Muistilista hankinnoille

Sosiaalihuolto

Asiakaskäyttöön:

- Tietokone
- Puhelin
- Tulostin

Päiväkeskuksen hankinnat:

- Ruokailuun ja kahvinkeittoon liittyvät hankinnat
- Pyykinpesuun ja hygieniaan liittyvät hankinnat

Neuvonnan hankinnat:

- Kahvinkeittoon liittyvät hankinnat

Etsivän työn hankinnat:

- Auto (yhteiskäyttö leasing auto miepistä tai työikäisten palveluista)

Terveystenhoito

Jaettavat välineet:

Ruiskut:

o1 ml / 2 ml / 5 ml / 10 ml

§0,02€-0,07€/kpl

Neulat:

oPaksuus: 0,30 - 0,70 mm

oPituus: 10 - 40 mm

§0,01€-0,02€/kpl

Neulojen ja ruiskujen lisäksi jaossa:

Sterifilttereitä 5-10 kpl/5pv annos

oSterifilt Fast 17,90€/100kpl 0,179€/kpl

Kliikkikuppeja 0,01€/kpl

Desinfiointilappuja (1,62€/100kpl 0,016€/kpl)

Kiristysseiteitä (0,60€/kpl)

Riskijäteastioita (1,5L 1,18€/kpl)

Steriilit NaCl-ruiskut (30 ruiskua/ 9,69€=
32snt/ruisku)

Kuivalappuja (2 rullaa 4,8€)

Laastareita

Rokotteet

Kondomit

Liukuvoiteet

Infektioiden hoito

Haavanhoito

Pumpulifilterit

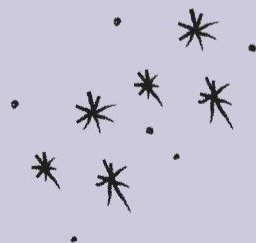
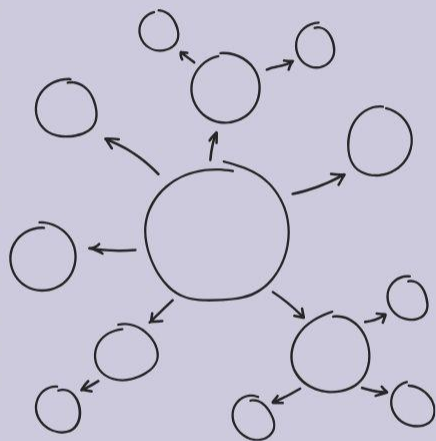
•Naloksonisumutteet

•Aloituspakkaukset esim antibiootit

•Vanhaksi menevät haavanhoitotuotteet

•(pikatestaukset)

Ja muistithan yhteistyötahot...

- Yritys yhteistyö- lahjoitus ruoka
- Operaatio ruokakassi- lahjoitus ruuan jako
- Srk, diakoniatyö
- NA/AA
- A-kilta
- Omaiset/ läheiset
- Neuvolayhteistyö- raskauden ehkäisy
- Oppilaitosyhteistyö- opiskelijat
- TE-palvelut
- Kela
- Etsivä nuorisotyö- alle 29v. -Yhteiset asiakkaat
- Poliisi- "herrasmiessopimus"
- Rise, Kris- riski yliannostukseen suuri juuri vapautumishetkellä
- Päivystys/ Sokri/ ensihoito
- Yhteistyö varhan sote palveluihin- soitu, pta, somatiikka, lapsiperhepalvelut, vammaispalvelut, tartuntatautien th,jne. Maahanmuuttajat-> paljon alueella

